

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/66259,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Mlodziezowy-opor-antykomunistyczny-w-Polsce-i-k.html>
02.03.2026, 22:44

Strona znajduje się w archiwum.

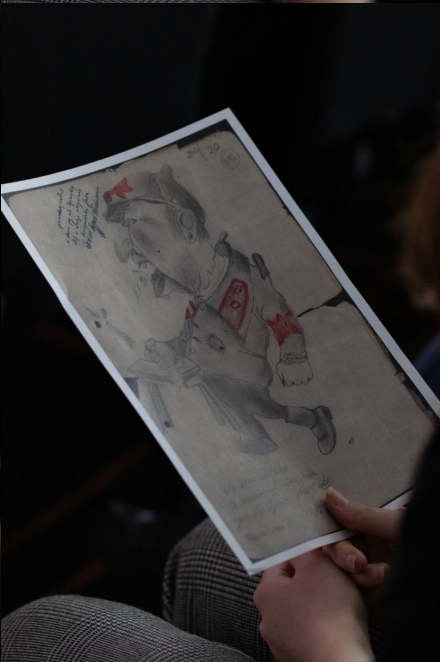

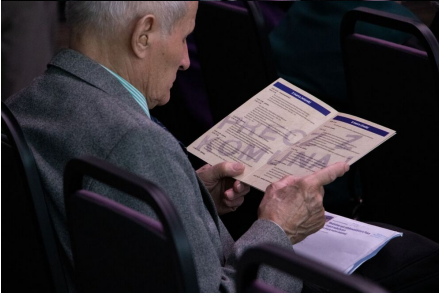
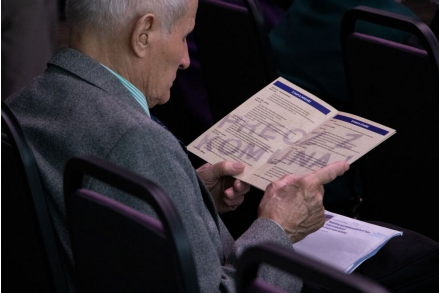

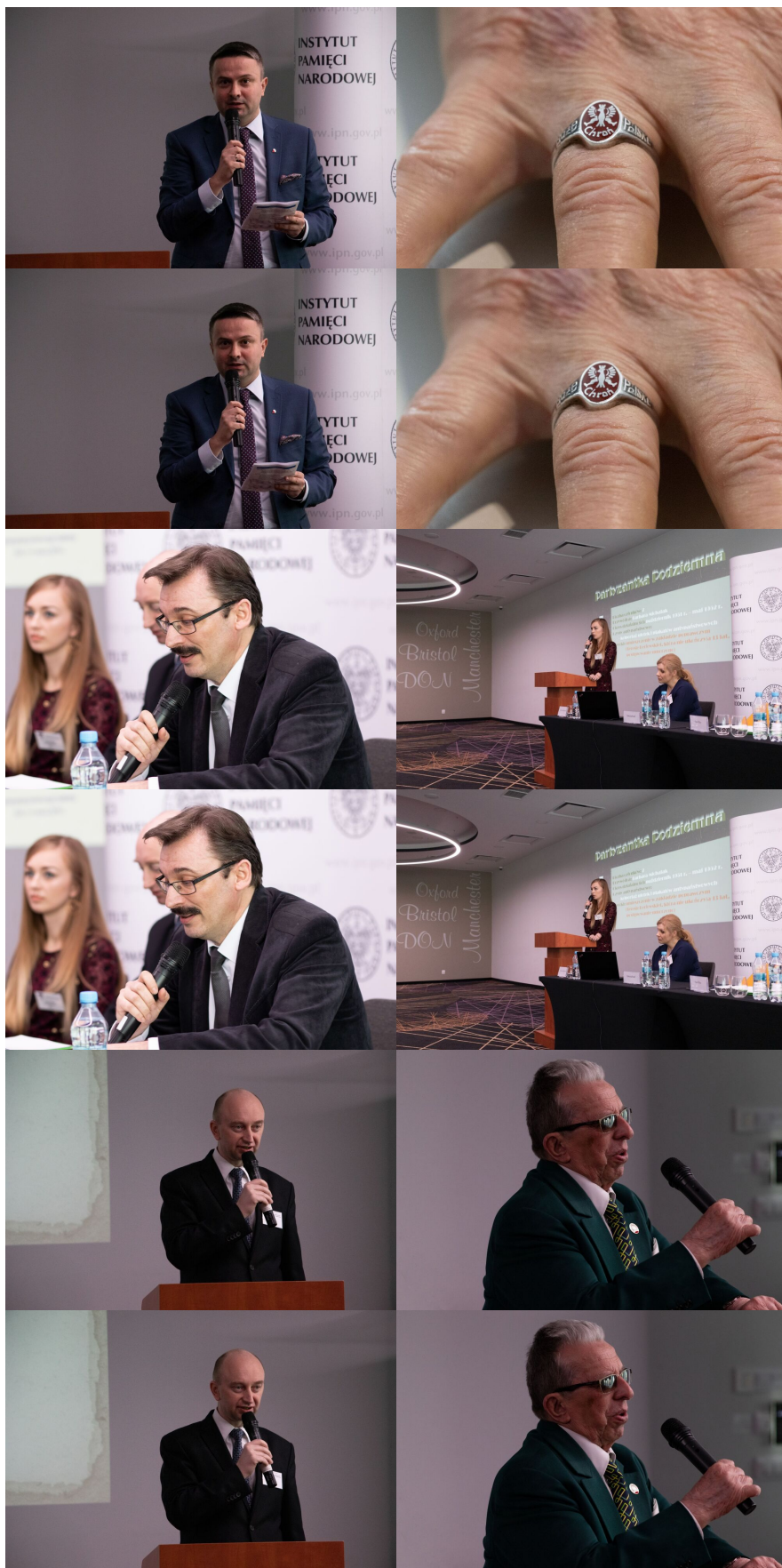

Ogólnopolska konferencja naukowa „Młodzieżowy opór antykomunistyczny w Polsce i krajach

nadbałtyckich po drugiej wojnie światowej” – Łódź, 5-6 marca 2019

W dniach 5-6 marca 2019 r. zaprosiliśmy do udziału w wiodącym przedsięwzięciu Oddziału IPN w Łodzi w ramach tegorocznych obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.

05.03.2019

Jedną z inicjatyw Oddziału IPN w Łodzi związanych z obchodami Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych była dwudniowa konferencja naukowa pt. „Młodzieżowy opór antykomunistyczny w Polsce i krajach nadbałtyckich po drugiej wojnie światowej”.

W trakcie obrad w dniach 5-6 marca 2019 r. w łódzkim Hotelu Ambasador zaprezentowanych zostało piętnaście referatów dotyczących antykomunistycznego oporu młodzieży w Polsce, na Litwie i Łotwie. Odbył się również poprowadzony przez Pawła Wąsa, pracownika Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Łodzi, organizatora konferencji, panel dyskusyjny z udziałem członków konspiracji młodzieżowej okresu stalinowskiego: Stefana Oczkowskiego (Tajna Organizacja Młodzieżowa), Stanisława Sadowskiego (Młoda Polska), Wiesława Marciniaka (Spiskowo-Bojowa Organizacja Harcerska) oraz Kazimierza Skibickiego (Związek Białej Tarczy).

Wygłoszone referaty:

- Dr hab. Jacek Wołoszyn (Instytut Pamięci Narodowej w Lublinie/Katolicki Uniwersytet Lubelski)
Zjawisko konspiracji młodzieżowej w latach 1944/1945-1956
- Prof. Tadeusz Wolsza (Polska Akademia Nauk w Warszawie)
System więziennictwa w Polsce w latach 1944-1956
- Adrian Rams (Muzeum Miasta Jaworzna)
Więzenie dla młodocianych więźniów politycznych w Jaworznie w latach 1951-1956 – ostatni etap Obozu dwóch totalitaryzmów
- Dr Agnieszka Sławińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
W potrzasku – między prawdą a zniewoleniem. Łagier dla więźniarek politycznych w Bojanowie w latach 1952-1956
- Dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonka (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Obraz świata w języku młodzieżowej konspiracji niepodległościowej w powojennej Polsce
- Prof. Marek Wierzbicki (Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Radomiu/Katolicki Uniwersytet Lubelski)
Sprzeciw, opór i opozycja. Kategorie buntu młodzieży w Polsce na tle krajów Europy Środkowo-Wschodniej w ostatniej dekadzie komunizmu w latach 1980-1989
- Dr hab. Piotr Niwiński (Instytut Pamięci Narodowej w Gdańsku/Uniwersytet Gdański)
Młodzież z Wileńszczyzny w oporze antykomunistycznym
- Prof. Ēriks Jēkabsons (Uniwersytet Łotwy w Rydze)
Niebrojny ruch oporu na Łotwie sowieckiej po II wojnie Światowej: sytuacja w historiografii
- Dr Dariusz Rogut (Instytut Pamięci Narodowej w Łodzi/Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie)
Rosyjsko-polsko-łotewska grupa „Wolność” jako przykład prowokacji agenturalnej
- Dr Joanna Żelazko (Instytut Pamięci Narodowej w Łodzi)
Procesy członków konspiracyjnych organizacji młodzieżowych przed WSR w Łodzi
- Dr Rafał Leśkiewicz (Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie)
Młodzieżowe organizacje konspiracyjne w Poznaniu w latach 1945-1956 jako przykład miejskich działań antykomunistycznych
- Dr Ewa Rzeczkowska (Katolicki Uniwersytet Lubelski)

Powiązania antykomunistycznej konspiracji młodzieżowej z „podziemiem dorosłym” – wybrane przykłady

- Patrycja Resel (Instytut Pamięci Narodowej w Łodzi)
Tajne związki uczniów szkół powszechnych w województwie łódzkim w latach 1945–1956
- Dr hab. Witold Jarno (Uniwersytet Łódzki)
Młodzieżowa organizacja konspiracyjna „Młoda Polska” w Łodzi w 1950 r.
- Paweł Wąs (Instytut Pamięci Narodowej w Łodzi)
Konspiracja antykomunistyczna młodzieży w „epoce Gomułki” na terenie województwa łódzkiego – wybrane przykłady

W konferencji wzięli udział parlamentarzyści, przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, służb mundurowych, związków zawodowych, organizacji kombatanckich, ale przede wszystkim dowiadująca się o losach swoich rówieśników z lat 40. i 50. młodzież szkolna – uczniowie XII LO im. Stanisława Wyspiańskiego w Łodzi, XV LO im. Jana Kasprówicza w Łodzi, XXXIII LO im. Armii Krajowej w Łodzi, ZSP nr 5 im. Bolesława Chrobrego w Łodzi, I LO im. Jarosława Dąbrowskiego w Tomaszowie Mazowieckim.

foto: Przemysław Brzeziński, Marzena Kumosińska

Zapis panelu dyskusyjnego:

Pliki do pobrania

[Program konferencji \(pdf, 1.57 MB\)](#)

[Plakat \(pdf, 1.78 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)